

§ 2.

De Forandringer i de for Tiden gældende Takster, som blive en Følge af nærværende Lov, skulle for Gods- og Kreaturbefordringens Vedkommende gennemføres senest den 1. Juli 1911, for Personbefordringens senest den 1. Januar 1912.

§ 3.

Lov Nr. 153 af 27. Maj 1908 om Ændringer i Statsbanernes Takster bortfalder.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Udfaldet af Statsbanernes Drift har i de sidste Aar været meget ugunstigt, idet Drifts-Overskudet pr. Banekilometer, der

i 1905—06 var.....	4,492 Kr.,
i 1906—07*)—.....	4,261 —,
i 1907—08 —.....	3,325 —,

i 1908—09 faldt til 1,534 Kr. og i 1909—10 kun udgjorde 1,486 Kr. Forrentningen af den i Banerne anbragte Kapital er da ogsaa ganske utilfredsstillende; medens den i 1905—06 var 4,22 pCt., i 1906—07 3,94 pCt. og 1907—08 2,98 pCt., udgjorde den i 1908—09 kun 1,33 pCt. og er for Aaret 1909—10 sunket til 1,23 pCt.

Aarsagen til de ugunstige Resultater for de to sidste Aar skyldes, at Indtægtsstigningen ikke har holdt Skridt med Stigningen af Udgifterne til Driften. Et bedre Resultat skulde herefter kunne opnaas paa to Maader, enten ved at bringe Indtægten op eller Udgiften ned. Man tror imidlertid ikke, at det sidste vil være muligt. En væsentlig *Udgiftsnedgang* kan nemlig kun opnaas ved meget radikale Foranstaltninger. Man maatte nedsætte Personalets Lønninger meget betydeligt, nedlægge urentable Ekspeditionssteder, inddrage en Del Tog og i det hele indføre en langt billigere Drift end den nuværende. Slige Foranstaltninger maa imidlertid dels anses

for uigennemførlige, dels ville de stride mod Befolkningens Ønsker, i alt Fald er det en Kendsgerning, at der stadig stilles Krav til Statsbanerne om Forbedringer af enhver Art. Det forlanges saaledes, at der skal holdes rigeligt Materiel baade til Person- og Godsbefordringen, at Materiellet skal være godt indrettet og vel vedligeholdt. Ekspeditionsstederne begæres stadig udvidede og forøgede i Antal uden Hensyn til Banernes Økonomi, Togene ønskes hurtigt fremførte, og der foreligger idelige Krav om Togforøgelse. Hertil kommer, at Priserne paa de Forbrugsgenstande, som kræves til Jernbanedriften, Kul, Olie og Metaller, stadig ere forholdsvis høje, ligesom Arbejdslønnen paa Grund af Pengenes synkende Værdi er stigende. Tages endvidere i Betragtning, at de betydelige Udvidelser, som i de sidste Aar have været nødvendige til Trafikkens Besørgelse, f. Eks. Anlæg af Dobbeltspor og større Banegaarde, maa fortsættes i en Aarrække, og at Brugen af de bedre Trafikmidler kræver forøgede Udgifter, tror man med Bestemthed at turde sige, at et Forsøg paa i nævneværdig Grad at nedbringe Udgifterne vil være resultatløst.

Derimod turde Opnaelsen af et større Overskud af Banerne ved en *Indtægtsforøgelse* være mulig omend ingenlunde sikker. Man maa herved erindre, at Indtægten er et Produkt af Taksterne og Befordringsmængden. Det gælder imidlertid ikke for Banerne om at finde den absolut største Værdi af nævnte Produkt, thi jo større Befordringsmængden er, des større

*) I dette Aar inddroges Statsbanernes Reservepensionsfond — en Foranstaltning, der har formindsket Statsbanernes Indtægtsside med ca. 400,000 Kr. aarlig.